



# Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser

## Förslag till beslut

1. Förbundsstyrelsen ställer sig bakom nytt Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, att gälla från och med 1 januari 2027.
  - Hälso- och sjukvårdsavtal
  - Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård
  - Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
  - Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
  - Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård
2. Förbundsstyrelsen beslutar att rekommendera medlemskommunerna att anta nytt Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal.
3. Förbundsstyrelsen rekommenderar kommunerna använda den av VästKom framtagna likalydande beslutsformulering vid antagande av Hälso- och sjukvårdsavtal och dess fyra överenskommelser i form av underavtal.

## Sammanfattning av ärendet

SRO är ett politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner genom de fyra kommunalförbunden. SRO är en samrådsgrupp som avhandlar och rekommenderar huvudmännen att fatta beslut i frågor som rör samtliga 49 kommuner och Västra Götalandsregionen.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund  
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård  
Datum: 2025-09-02, Diarienummer: FS2025-00226

Under 2024 ställde sig det politiska samrådsorganet, (SRO) bakom att ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal tas fram med tillhörande lagreglerade överenskommelser. Parterna, Västra Götalandsregionen och 49 kommuner, bemannade därefter den arbetsgrupp som tagit fram förslagen som under våren 2025 varit ute på remiss. Utifrån inkomna remissvar har slutförslag bearbetats fram.

2025-09-01 ställde sig SRO bakom slutförslag samt att rekommendera samtliga huvudmännen att anta slutförslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal.

VästKom är en sammanslutning av de delregionala kommunalförbunden i Västra Götalands län och ska ha till ändamål att på regional nivå företräda och samordna kommunernas intressen inom hälso- och sjukvård inklusive dess gemensamma digitalisering med ett tydligt 49-kommunernas perspektiv. Styrelsen för VästKom, som består av ledamöter från varje kommunalförbund, beslutade 2025-09-04 att föreslå kommunalförbunden att rekommendera medlemskommunerna att anta ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, giltigt från 2027-01-01.

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet. Hälso- och sjukvårdsavtalet reglerar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.

En partsammansatt politisk referensgrupp och tjänstemannaarbetsgrupp har arbetat sedan 2024 med att ta fram nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande fyra överenskommelser. Remissrunda och länsgemensamma dialogkonferenser genomfördes under våren 2025 där samtliga 49 kommuner deltog. Vardera part har haft en styrgrupp på tjänstemannanivå kopplat till arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Remissvaren visade behov av förtydliganden, särskilt kring ansvarsfördelning, samverkan och patientsäkerhet, vilket lett till justeringar i hälso- och sjukvårdsavtalet och kommer att föranleda fortsatt arbete efter

att avtalsförslagen gått för beslut. Samsyn mellan parterna om avsnitt för ombearbetning av remissversioner har funnits.

Medlemskommunerna i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) har fått ta del av regelbunden information och dialog i den politiska beredningsgruppen för social välfärd samt i strategiska nätverk. En tjänstemannagrupp, med deltagare från samtliga medlemskommuner, har gett inspel vid framtagande av remissversioner samt arbetat fram textunderlag som stöd till remissvar för GR:s medlemskommuner.

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet bygger på tidigare Regionbildningsavtal och Primärvårdsavtal från 1998 och ersätter det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026. Hälso- och sjukvårdsavtalet stödjer länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov. Uppsägning av hälso- och sjukvårdsavtal påverkar även överenskommelser i form av underavtalen, som kan sägas upp eller revideras individuellt utan att avtalet påverkas. Hälso- och sjukvårdsavtalet innehåller nio avsnitt och ska läsas tillsammans med fyra överenskommelser -i form av underavtal- som är beroende av avtalets giltighet.

Varje part för sig ska fatta beslut före 2026-05-31. Hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser - i form av underavtal - träder i kraft 2027-01-01

## Beslutsunderlag

### Slutförslag:

- Hälso- och sjukvårdsavtal
- Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.
- Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende,
- Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård



Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund  
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård  
Datum: 2025-09-02, Diarienummer: FS2025-00226

### **Underlag från SRO och VästKoms styrelse**

- Mötesanteckning SRO 2025-09-01
- Missivbrev, avtal med tillhörande överenskommelser SRO 2025-09-01
- TU VästKoms styrelse 2025-09-04
- 2025-09-04 Bilaga Västkoms Protokoll\_ skrivelse beslutsförslag Avtal

## BESKRIVNING AV ÄRENDET

### Bakgrund och Syfte

SRO är politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner, genom de fyra kommunalförbunden. SRO är en samrådsgrupp som avhandlar och rekommenderar huvudmännen att fatta beslut i frågor som rör samtliga 49 kommuner och Västra Götalandsregionen.

Det politiska samrådsorganet (SRO) tog 2024-05-23 ställning till att ett nytt Hälso- och sjukvårdsavtal (avtal) ska tas fram mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och de 49 kommunerna i regionen.

Ställningstagandet avsåg även de fyra tillhörande så kallade lagreglerade överenskommelserna:

- Ramavtal om läkarinsatser inom kommunernas hälso- och sjukvård
- Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård
- Överenskommelse kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol, droger och spel om pengar.
- Överenskommelse om samverkan Munhälsa

SRO tog samtidigt ställning till att en arbetsgrupp skulle bemannas som på uppdrag av parterna skulle ta fram förslag på nytt avtal.

Syftet har varit att få ett avtal som är modernt och framåtsyftande. Avtal och överenskommelser ska vara hållbara över tid, och ta höjd för intentionerna i Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård.

Färdplanen – den länsgemensamma strategin för god och nära vård är en övergripande strategi som ska bidra till Västra Götalands utveckling inom hälsa, vård och omsorg fram till 2030. Samtliga parter i Västra Götaland har ställt sig bakom den länsgemensamma Färdplanen.

### Beredning och process i Västra Götalands län

På uppdrag av SRO tillsattes en partsgemensam politisk referensgrupp under hösten 2024, med det övergripande syftet att skapa så goda förutsättningar som möjligt att nå ambitionen att samtliga parter ska kunna fatta beslut om nytt avtal under mandatperioden. Vardera part har också haft varsin styrgrupp av tjänstemän. De båda styrgrupperna har träffats enskilt och tillsammans i länet. Styrgrupp för kommunerna hölls samman av VästKom och representanterna valdes av strategiska nätverk i de fyra kommunalförbunden.

2025-01-30 sändes framtagna förslag på avtal och överenskommelser på remiss till länets 49 kommuner. Avtalsparter, liksom remissinstanser, var samtliga 49 kommuner i Västra Götaland och VGR. Fem dialogkonferenser hölls i länet under februari 2025 för såväl politiker som tjänstepersoner, för att ge en god förståelse för avtalet och de ingångna överenskommelserna, samt stimulera till samtal och diskussioner inför remisshanteringen. Samtliga 49 kommuner i länet har inkommit med remissvar.

Under sommaren 2025 har länets arbetsgrupp, tjänstemannaorganisationernas respektive styrgrupper samt den politiska referensgruppen arbetat vidare med att bearbeta och jämkä samman samtliga inkomna remissvar. Det fanns en samstämmighet mellan parterna om vilka områden som behövde bearbetas om. Detta har lett till flera förtydliganden i avtalet, bland annat:

- Tydligare ansvarsfördelning
- Begränsning av texter om samverkan som inte regleras av avtalet
- Större fokus på patientsäkerhet, oenighet och tvist

Mest utmanande har varit att nå samsyn i frågan om kompetensnivåer hos respektive huvudman. Nu liggande slutförslag innebär att avtalet öppnar upp för dialog och samverkan kring kompetenser som ligger utanför kommunens ansvar för grundkompetenserna sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Parterna har ett gemensamt ansvar att komma överens om att tillhandahålla övriga kompetenser.

Slutförslaget på avtal innehåller nio avsnitt och ska läsas i sin helhet. De fyra överenskommelserna – i form av underavtal – ska vart och ett läsas tillsammans med avtalet. Varje överenskommelse är beroende av ett gällande avtal.

## **Beredning och process inom Göteborgsregionens kommunalförbund**

Medlemskommunerna i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) har fått regelbunden information och dialog i den politiska beredningsgruppen för social välfärd samt i de strategiska nätverken.

Ordförande i den politiska beredningsgruppen för social välfärd har varit representant i den länsgemensamma politiska referensgruppen. Efter beslut i SRO fortsätter uppdraget för den politiska referensgruppen till 2026-12-31. Socialchefsnätverket har utsett representanter till kommunernas styrgrupp.

GR har bistått medlemskommunerna med en representant i arbetsgruppen i länet. En del i arbetet har varit att samla en referensgrupp med minst en

tjänsteperson per medlemskommun under hösten 2024. Gruppen hade möjligheter att ge inspel till länsarbetet med remissförslagen.

På uppdrag av Socialchefsnätverket har GR och referensgruppen under våren 2025 gemensamt tagit fram textförslag för avsnitten ”hälso- och sjukvård i hemmet” och ”uppföljning” till kommunernas remissvar.

## Beslutsprocess

Efter att ställningstagande i SRO om att rekommendera samtliga parter att, var för sig, besluta om avtal med tillhörande fyra överenskommelser påbörjas beslutsprocessen på kommunsidan. Kommunernas beslutsprocess inkluderar ställningstagande i styrelsen för VästKom samt styrelse/direktion i Kommunalförbunden, därefter beslut i kommunernas nämnd/er, kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Det nu liggande slutförslaget på avtal och tillhörande fyra överenskommelser presenterades på SRO 2025-08-21 inför slutligt ställningstagande som gjordes 2025-09-01.

2025-09-04 ställde sig VästKoms styrelse bakom att rekommendera kommunalförbunden att rekommendera medlemskommunerna att var för sig anta nytt förslag till avtal med tillhörande överenskommelser - i form av underavtal. Under arbetsprocessen har det betonats vikten av att de 49 kommunerna i länet enhälligt ställer sig bakom avtalet. Därför rekommenderas kommunerna använda nedan likalydande beslutsformulering vid antagande av avtalet och dess fyra överenskommelser.

### Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå Avtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland.
- 2 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- 3 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- 4 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
- 5 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Vardera part för sig ska fatta beslut före 2026-05-31.



## **Avtalet och överenskommelser**

Avtalet syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet.

- Avtalets innehåll och fokus: Avtalet förtydligar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.
- Relation till tidigare avtal: Det nya avtalet bygger på tidigare Regionbildningsavtal och Primärvårdsavtal från 1998 och ersätter det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026.
- Modern och hållbar samverkan: Avtalet stödjer länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov.
- Villkor för avtalets giltighet: Uppsägning av avtalet påverkar även underavtalen, som kan sägas upp eller revideras individuellt utan att huvudavtalet påverkas.
- Struktur och läsning: Avtalet innehåller nio avsnitt och ska läsas tillsammans med fyra överenskommelser - i form av underavtal - som är beroende av huvudavtalets giltighet.
- Remissynpunkter och förändringar: Remissvaren visade behov av förtydliganden, särskilt kring ansvarsfördelning, samverkan och patientsäkerhet, vilket lett till justeringar i avtalet och kommer att föranleda fortsatt arbete efter att avtalsförslagen gått för beslut.

## **Viktiga förändringar jämfört med remissförslagen**

- Avtalets förhållande till regionbildningsavtalet och det första primärvårdsavtalet, liksom gällande avtal har förtydligats.
- Avtalet tydliggör det gemensamma ansvaret för primärvården
- Förtydligande kring ansvar för kompetens inom kommunal primärvård.
- Kortvarigt och långvarigt behov har kompletterats med grundprincip för regionen och kommunens ansvar med utgångspunkt personcentrerad vård och vad som är bäst för den enskilda patientens trygghet och kontinuitet.
- Texter om samverkan som inte regleras i avtalet har begränsats i avtalstexten.
- Större fokus på gemensamt patientsäkerhetsarbete.
- Hantering av oenighet och tvist är reglerat i avtalet.



Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund  
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård  
Datum: 2025-09-02, Diarienummer: FS2025-00226

## Uppsägning av Hälso- och sjukvårdsavtal

Det senast överenskomna och ingångna avtalet har gällt sedan 2017, och gäller för närvarande till och med 2026-12-31. Det kan sägas upp före december månads utgång 2025. Annars blir det automatiskt förlängt till och med 31 december 2028, med möjlighet att sägas upp före december månads utgång 2027. Regionen har för avsikt att säga upp nuvarande avtal daterat 2017-01-01

Det nu framtagna förslaget om avtalet och tillhörande överenskommelser utgår från Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet. Uppsägning av avtalet påverkar även överenskommelser- i form av underavtal. Överenskommelserna kan sägas upp eller revideras individuellt utan att avtalet påverkas.

## Bedömning

Göteborgsregionen bedömer att slutförslaget på avtal och tillhörande fyra överenskommelser tar höjd för intentionerna i Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård, samt är modernt och framåtsyftande.

Göteborgsregionen bedömer att processen för att ta fram ett nytt modernt framåtsyftande avtal har präglats av god samverkan, delaktighet och transparens på tjänstemannanivå och politisk nivå.

Gitte Caous  
Förbundsdirektör

Ritva Gonzalez  
Avdelningschef Arbetsmarknad och Social välfärd

## Skickas till

Medlemskommuner i Göteborgsregionen.  
Västra götalandetsregionen (VGR)